

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1943.

Första kammaren.

Nr 4.

Söndagen den 24 januari.

Kammaren sammanträdde kl. 7.30 e. m.; och dess förhandlingar leddes av herr förste vice talmannen.

Föredrogos och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:
nr 11, angående lönetursregler vid tillsättandet av vissa befattningar vid statens järnvägar; och
nr 13, angående befrielse för G. V. Bohlin m. fl. från ersättningsskyldighet.

Föredrogos och hänvisades till konstitutionsutskottet nedannämnda motioner:
nr 97, av herrar *Herlitz* och *Andrén*, angående revision av grundlagarnas bestämmelser om beskattning, statsreglering och därmed sammanhängande ämnen m. m.; samt
nr 98, av herrar *Mannerskantz* och *Heiding*, om föreskrifter rörande visst format för valsedlar vid allmänna val.

Föredrogos och hänvisades till statsutskottet nedannämnda motioner:
nr 99, av friherre *De Geer* m. fl., om inrättande inom arméinspektionen av en särskild kavalleriavdelning under chefsskap av inspektören för kavalleriet m. m.;
nr 100, av herr *Friggeråker* och herr *Petersson, Emil*, angående tjänstgörings- och ekonomiska förhållanden för personal på övergångsstat vid armén och marinen;
nr 101, av herr *von Heland* m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till fartygsbyggnader för flottan;
nr 102, av herr *Elowsson, Nils*, och herr *Petersson, Emil*, om ökat anslag till understöd åt föreningar m. m. vid marinen;
nr 103, av herr *Branting*, om hemvärnets utrustande med lämpliga effektiva vapen;
nr 104, av herr *Holmström* m. fl., om anslag till uppförande av ett varmbadhus med simhall inom Bodens garnison;
nr 105, av herr *Holmström*, angående kaptenen vid Upplands regemente O. G. Finnströms löneklassplacering;
nr 106, av herr *Velander*, angående lönegradsplaceringen för en revisorstjänst hos socialstyrelsen;
nr 107, av herr *Ahlkvist* m. fl., om viss ändring av grunderna för statsbidrag till driften av centralanstalten för radioterapi i Lund;
nr 108, av herr *Andersson, Elon*, m. fl., om utredning angående dyrortsgrupperingen i riket;
nr 109, av herr *Wahlmark* m. fl., om inrättande åt S. Lundell av en personlig assistentbefattning i mykologi vid universitetet i Uppsala;

nr 110, av herr *Nilsson, Bernhard*, om inrättande vid karolinska sjukhuset av en avdelning för behandling av reumatiska och andra invaliderande sjukdomar;

nr 111, av herr *Andersson, Verner*, m. fl., om avskaffande av elevavgifterna för undervisning vid statsunderstödda folkhögskolor;

nr 112, av herr *Caap* m. fl., om lönereglering för vissa föreståndarinnor och biträdande föreståndarinnor vid nomadskolhem;

nr 113, av herr *Björck* m. fl., om ökat anslag till föreläsnings- och instruktionsverksamhet för nykterhetens främjande;

nr 114, av herr *Herlitz*, om effektivare tillvaratagande av det allmännas rätt inom statens bidrags-, understöds- och låneverksamhet;

nr 115, av herrar *Löfgren* och *Leander*, angående civila avlöningsreglementets bestämmelser om löneklassplacering vid befordran m. m.;

nr 116, av herr *Sandén*, om ersättning åt Lovisa Magnussons dödsbo för viss genom förskingring liden förlust; samt

nr 117, av herr *Lindström* m. fl., om viss skatterestitution och skattebefrielse för Knut och Alice Wallenbergs stiftelse samt Wenner-Grenska samfundet.

Föredrogos och hänvisades till bevillningsutskottet nedannämnda motioner:

nr 118, av herr *Gillström* m. fl., om rätt i vissa fall för värnpliktiga till anstånd i avseende å indrivning av dem påförda skatter;

nr 119, av friherre *Beck-Friis* m. fl., om skattelättnad för organisationer, tillhörande det statsunderstödda frivilliga skytteväsendet;

nr 120, av herr *Andersson, Gunnar*, m. fl., om rätt att vid taxering till statlig inkomst- och förmogenhetsskatt samt kommunal inkomstskatt åtnjuta avdrag för överpris och merkostnader vid byggnadsarbeten m. m. i jordbruk och skogsbruk;

nr 121, av herr *Holmström*, angående vissa ändringar i förordningen om allmän omsättningsskatt;

nr 122, av herrar *Sylwan* och *Velander*, om utredning rörande vissa tillägg och ändringar i lagstiftningen om allmän omsättningsskatt; samt

nr 123, av herr *Andersson, Elon*, m. fl., om utredning rörande orsakerna till det försämrade nykterhetstillståndet i riket m. m.

Föredrogos och hänvisades till bankoutskottet nedannämnda motioner:

nr 124, av herr *Holmström*, om rätt för sergeanten i Hälsinge regementets reserv P. E. Liljemarks änka att uppbära viss pensionsförmån;

nr 125, av herr *Tjällgren*, angående höjning av pensionsåldern för vissa tjänstemän och arbetare i statens tjänst; samt

nr 126, av herr *Leander*, om tilläggs pension åt vissa förutvarande arbetare vid telegrafverket.

Föredrogos och hänvisades till behandling av lagutskott nedannämnda motioner:

nr 127, av herr *Nordenson*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag med särskilda bestämmelser om begränsning av vinstutdelning från aktiebolag;

nr 128, av herr *Björck*, angående viss ändring av lagen om tillsättning av prästerliga tjänster;

nr 129, av herr *Siljeström*, angående åläggande för icke krigstjänstskyldiga medborgare att tjänstgöra inom särskilda militära arbetsområden, företrädesvis inom luftbevakningen;

nr 130, av herrar *Löfgren* och *Wiklund*, angående beaktande av vissa synpunkter vid lagstiftning om okynnes och skadegörande hundar;

nr 131, av herrar *Wagnsson* och *Magnusson*, angående viss ändring i lagen om rätt i vissa fall för nyttjanderättshavare att inlösa under nyttjanderätt upplåtet område; samt

nr 132, av herr *Velander*, angående viss ändring i förordningen om erkända arbetslöshetskassor.

Föredrogos och hänvisades till jordbruksutskottet nedannämnda motioner:

nr 133, av herr *Wahlmark* m. fl., om förbättrade löneförmåner till en assistent vid lantbrukshögskolan;

nr 134, av herr *Bondeson* m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts förslag om indragning av statskonsultbefattningarna för husdjursskötsel m. m.;

nr 135, av herr *Mannerskantz*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till uppförande av ett nytt svinhus vid Alnarps lantbruksinstitut;

nr 136, av herr *Gabrielsson* m. fl., om höjning av statsstipendierna åt elever vid den lägre lantbruksundervisningen;

nr 137, av herr *Bondeson*, om förbättrade anställnings- och avlöningsförhållanden för assistenterna hos statens växtskyddsanstalt;

nr 138, av herr *Mannerskantz* m. fl., om anordnande av ekonomiska driftsanalyser av vissa typiska jordbruk;

nr 139, av herr *Mannerskantz*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställningar om anslag till jordfonden och egnahemsfonden;

nr 140, av herr *Bondeson* m. fl., angående viss ändring i gällande bestämmelser om lån ur jordbrukets maskinlånafond;

nr 141, av herr *Bondeson* m. fl., om viss ändring i gällande bestämmelser om statsbidrag till uppförande av siloanläggningar;

nr 142, av herr *Carlström*, angående viss ändring i villkoren för statsbidrag från anslaget till åtgärder för ökad skogsproduktion i Norrland m. m.; samt

nr 143, av herr *Näslund* m. fl., om vissa åtgärder för stöd åt det mindre jordbruket.

Föredrogos och hänvisades till ett tillfälligt utskott nedannämnda motioner:

nr 144, av herr *Ohlin* m. fl., angående en förstärkning av akademisk forskning och undervisning rörande samtida svenska samhällsförhållanden, i synnerhet de svenska folkrörelserna;

nr 145, av herr *Ohlin* m. fl., om tillsättande av ett auktoritativt organ för ekonomisk och social försvarsberedskap;

nr 146, av herr *Strand* m. fl., om utredning av de ekonomiska och sociala efterkrigsproblemen; samt

nr 147, av herr *Andersson*, *Verner*, och herr *Gustavson*, om rätt för jordbrukare och jordbruksarbetare, som inkallats till beredskapstjänstgöring, att räkna sig viss tjänstledighet för jordbruksarbete till godo såsom fullgjord beredskapstjänstgöringstid.

Avgåvos och bordlades nedannämnda motioner:

nr 148, av herr *Sundberg*, angående beredande av representation i riksdagen åt de stora ekonomiska närings- och fackorganisationerna;

nr 149, av herr *Näslund*, om utsträckning av tiden för röstmottagning å postanstalt vid kommunala val;

nr 150, av herr *Hage*, angående avskaffande av kamrarnas tillfälliga utskott och deras ersättande med ett ständigt utskott m. m.;

nr 151, av herr *Branting*, angående en utvidgad och förstärkt svensk representation i utlandet;

nr 152, av herr *Lindström*, om en effektivisering av Sveriges officiella representation i Amerikas förenta stater;

nr 153, av herr *Linderot*, om uppskov med byggandet av två kryssare;

nr 154, av herr *Bärg, Johan*, m. fl., om anslag till anordnande av vattenreningsverk för Södermanlands regemente;

nr 155, av herr *Hage* och herr *Bärg, Johan*, om viss ändring av grunderna för bidrag till anordnande av erkända alkoholistanstalter;

nr 156, av herr *Velander* m. fl., angående avgiftsfri postbefordran för kristidsnämndernas kristidsförsändelser m. m.;

nr 157, av herrar *Holmbäck* och *Nordenson*, om förhöjd lönefyllnad åt professorn vid Uppsala universitet *Johan Nordström*;

nr 158, av herrar *Holmbäck* och *Holmström*, om inrättande av en biträdande lärarbefattning i musikhistoria med musikteori vid Uppsala universitet;

nr 159, av herr *Johanson, Karl August*, m. fl., om inrättande i läroverksstäderna av skolhem för medellösa begåvade barn från landsbygden och orter, som sakna läroverk;

nr 160, av herr *Ström, Fredrik*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till understödjande av svensk folkminnesforskning;

nr 161, av herr *Hage* m. fl., om ytterligare skattelättnad för de hårdast skattetyngda kommunerna;

nr 162, av herr *Löfvander* m. fl., angående avskaffande av dyrortsgrupperingarna;

nr 163, av herr *Sandén*, om anslag till inspelning av en undervisnings- och upplysningsfilm i medborgarkunskap;

nr 164, av herrar *Velander* och *Sylwan*, om rätt att använda statsobligationer såsom betalningsmedel vid erläggande av skatt till staten;

nr 165, av herr *von Heland* m. fl., om rätt för skattskyldig att vid taxering till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt åtnjuta avdrag för gåvor till flygvapnets hjälpfond;

nr 166, av herr *Holmbäck* m. fl., om lindring i skattskyldigheten för stiftelser och föreningar, som hava till ändamål att främja litterär verksamhet;

nr 167, av herr *Linderot*, om avskaffande av den allmänna omsättnings-skatten;

nr 168, av herr *Linderot*, angående extra förmögenhetsskatt m. m.;

nr 169, av herr *Linderot*, om skattefrihet för den del av sjöfolks inkomst, som utgöres av krigsriskersättning;

nr 170, av herr *Björck* m. fl., om höjd beskattning av Rusdrycker samt om begränsning av utminuterung och utskänkning av dylika drycker;

nr 171, av herr *Mannerskantz* m. fl., angående beräkning av krigskonjunkturskatt för inkomst av jordbruk;

nr 172, av herr *Sundberg* m. fl., om tillämpning av reglementet angående tjänstepension för befattningshavare i statens tjänst på indragen ordinarie personal vid domänverket;

nr 173, av herr *Holmström*, om underhåll från Vadstena krigsmanshuskassa åt förre soldaten vid Hälsinge regemente *Anders Frid*;

nr 174, av herr *Lindblom* m. fl., angående viss ändring av lagen om adoption;

nr 175, av herr *Linderot*, om lika arvsrätt för utomäktenskapliga och inom äktenskap födda barn;

nr 176, av herr *Holmbäck*, angående rätt att företaga sjösänkning till förmån för gruva;

nr 177, av herr *Näslund*, angående viss ändring av lagen om tillsättning av prästerliga tjänster;

nr 178, av herr *Johanson*, *Karl August*, och herr *Gillström*, angående viss ändring av krigsfamiljebidragsförordningen;

nr 179, av herr *Anderson*, *Axel Ivar*, om revision i visst syfte av stadsplane-lagstiftningen;

nr 180, av herr *Holmbäck*, angående viss ändring av stadsplanelagen;

nr 181, av herr *Linderot*, om åtgärder till skydd för svenska fartyg i trafik å farvatten, där minfara råder, m. m.;

nr 182, av herrarna *Undén* och *Holmbäck*, om ändrade bestämmelser angående utlännings tagande eller kvarhållande i fängsligt förvar;

nr 183, av herrarna *Sylvan* och *Holmström*, angående viss ändring av lagen om sterilisering;

nr 184, av herr *Boman* m. fl., angående viss ändring av lagen om arbetarskydd, m. m.;

nr 185, av herr *Hage*, om åtgärder i syfte att bereda ökat skydd åt hyres-sökande familjer med barn;

nr 186, av herr *Björck* m. fl., om viss ändring av § 13 ordningsstadgan för rikets städer;

nr 187, av herr *Mannerskantz*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till avsättning till fonden för premielån till egnahemslåntagare m. m.;

nr 188, av herr *Sundberg* m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts framställningar om vissa anslag till statens skogsförsöksanstalt;

nr 189, av herr *Sundberg* m. fl., om höjning av docentstipendierna vid lantbrukshögskolan och skogshögskolan;

nr 190, av herr *von Heland* m. fl., angående direktiven för prissättningen på jordbrukets produkter m. m.;

nr 191, av herr *Ohlin*, angående en förbättrad lägre handelsundervisning m. m.;

nr 192, av herr *Holmbäck*, om åstadkommande av ökad möjlighet för tjänsteman att vinna befordran inom annat verk än det han tillhör;

nr 193, av herr *Linderot*, om viss ändring i kungörelsen angående utlänningsvistelse i vissa delar av riket;

nr 194, av herr *Holmbäck*, angående översyn av gällande regler om järnvägsansvar för skada å gods;

nr 195, av herr *Nordenson* och herr *Anderson*, *Axel Ivar*, om utredning angående åtgärder för införande av deltidstjänst; samt

nr 196, av herr *Sandegård*, om åtgärder i syfte att nedbringa kostnaderna för den statliga och kommunala administrationen.

Herr **Bärg, Johan**, erhöll på begäran ordet och anförde: Jag hemställer, herr talman, att kammaren måtte besluta fördela de till tillfälliga utskott remitterade motionerna sålunda:

Första tillfälliga utskottet tilldelas följande motioner:

nr 1, av herr *Ström*, *Fredrik*, om utredning angående upprättande i Göteborg eller dess närhet av ett nordiskt universitet;

nr 6, av herr *Ström*, *Fredrik*, om utredning och förslag rörande kvinnans fulla likställighet med mannen på vissa av samhällslivets områden m. m.;

nr 16, av herr *Brandt* m. fl., om utarbetande av förslag till en reformerad rättstävning;

nr 31, av herr *Wistrand*, om skrivelse till Konungen rörande avfattningen av sådana kungl. propositioner, som avse ändringar i gällande författningsbestämmelser;

nr 69, av herr *Hage*, angående utredning av frågan om en reformerad rättstävning;

nr 76, av herrar *Wagnsson* och *Caap*, om anställande av psykiatriskt utbildade barnläkare till tjänst för landets skoldistrikt och barnavårdssamhällen;

nr 94, av friherre *Lagerfelt* m. fl., om utredning angående förbättrade betingelser för den andliga vården å sjukvårdsinrättningar;

nr 95, av herr *Elofsson*, *Gustaf*, m. fl., om skrivelse till Konungen angående fördelningen av vissa lotterimedel;

nr 96, av herrar *Näström* och *Sten*, om åtgärder för en effektiviserad yrkesvägledning för ungdom; och

nr 144, av herr *Ohlin* m. fl., angående en förstärkning av akademisk forskning och undervisning rörande samtida svenska samhällsförhållanden, i synnerhet de svenska folkrörelserna.

Till *andra* tillfälliga utskottet överlämnas följande motioner:

nr 8, av friherre *De Geer*, om åtgärder till förenklande av krisförvaltningens olika organs verksamhet;

nr 32, av herr *Bondeson* m. fl., om utredning rörande åtgärder för att förbättra förhållandena för de sockersjuka;

nr 39, av herr *Bondeson*, om vissa ändringar i statens järnvägars taxebestämmelser m. m.;

nr 51, av herr *Ericson*, *Frans*, om viss ändring av hälsovårdsstadgans bestämmelser rörande bostads beskaffenhet;

nr 68, av herr *Ström*, *Fredrik*, om tillsättande av en kommission att utreda och förbereda lösningen av efterkrigsproblemen;

nr 70, av friherre *Beck-Friis* m. fl., om tjänstebrevsrätt för lantbruksmöten och de för dessas organisation utsedda fullmäktige;

nr 71, av herr *Helgesson* m. fl., angående utredning av frågan om auktorisation av bilskolorna m. m.;

nr 72, av herr *Ericsson*, *Carl Eric*, angående åstadkommande av större planmässighet i den svenska hamnbyggnadspolitiken;

nr 145, av herr *Ohlin* m. fl., om tillsättande av ett auktoritativt organ för ekonomisk och social försvarsberedskap;

nr 146, av herr *Strand* m. fl., om utredning av de ekonomiska och sociala efterkrigsproblemen; och

nr 147, av herr *Andersson*, *Verner* och herr *Gustavson*, om rätt för jordbrukare och jordbruksarbetare, som inkallats till beredskapstjänstgöring, att räkna sig viss tjänstledighet för jordbruksarbete till godo såsom fullgjord beredskapstjänstgöringstid.

Vad herr Johan Bärge sålunda hemställt bifölls.

Justerades protokollsutdrag för denna dag, varefter kammarens sammanträde avslutades kl. 7.49 e. m.

In fidem
G. H. Berggren.

Onsdagen den 27 januari.

Kammaren sammanträdde kl. 11 f. m.

Herr statsrådet *Rosander* avlämnade Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 14, angående befrielse för vissa personer från betalningsskyldighet till kronan på grund av virkesköp;

nr 15, angående försäljning av visst under vattenfallsstyrelsens förvaltning stående område; samt

nr 16, angående förvärv för statens vattenfallsverks räkning av enskild kraft-distributionsverksamhet m. m.

Justerades protokollen för den 19, 20, 21, 22 och 23 innevarande månad.

Företogs val av åtta ledamöter i kammarens första tillfälliga utskott, till vars behandling hänvisats de inom kammaren väckta motionerna nr 1, 6, 16, 31, 69, 76, 94—96 och 144. Därvid avlämnades 65 godkända valsedlar, alla med partibeteckning »Den gemensamma listan» och upptagande namnen på följande personer i denna ordning:

herr Ericsson, Herman,

- » Leander,
- » Carlström,
- » Söderkvist,
- » Persson,
- » Elmgren,
- » Caap,
- » Lindblom.

Dessa personer hade alltså utsetts till ledamöter i utskottet.

Anställdes val av åtta ledamöter i kammarens andra tillfälliga utskott, till vars behandling hänvisats de inom kammaren väckta motionerna nr 8, 32, 39, 51, 68, 70—72 och 145—147. Därvid avlämnades 54 godkända valsedlar, alla med partibeteckning »Den gemensamma listan» och upptagande namnen på följande personer i denna ordning:

herr Heüman,

- » Andersson, Anders,
- » Ekströmer,
- » Franzon,
- » Andersson, Albert,
- » Elowsson, Nils,
- » Ericsson, Carl Eric,
- » Petersson, Emil.

Dessa personer hade alltså utsetts till ledamöter i utskottet.

Företogs val av sex suppleanter i kammarens första tillfälliga utskott. Därvid avlämnades 48 godkända valsedlar, samtliga med partibeteckning »Den gemensamma listan» och alla utom en upptagande namnen på följande personer i denna ordning:

herr Fahlander,
 » Olofsson,
 » Johansson, Lennart,
 » Andersson, Gunnar,
 » Lodenius,
 » Petersson, Emil.

Dessa personer hade alltså utsetts till suppleanter i utskottet.

Anställdes val av sex suppleanter i kammarens andra tillfälliga utskott. Därvid avlämnades 38 godkända valsedlar, alla med partibeteckning »Den gemensamma listan» och upptagande namnen på följande personer i denna ordning:

herr Näsström,
 fru Sjöström-Bengtsson,
 herr Hansson, Frans,
 » Andersson, Gunnar,
 » Ljungdahl,
 » Lindblom.

Dessa personer hade alltså utsetts till suppleanter i utskottet.

Föredrogos och hänvisades till konstitutionsutskottet nedannämnda motioner:

nr 148, av herr *Sundberg*, angående beredande av representation i riksdagen åt de stora ekonomiska närings- och fackorganisationerna;

nr 149, av herr *Näslund*, om utsträckning av tiden för röstmottagning å postanstalt vid kommunala val; samt

nr 150, av herr *Hage*, angående avskaffande av kamrarnas tillfälliga utskott och deras ersättande med ett ständigt utskott m. m.

Föredrogos och hänvisades till statsutskottet nedannämnda motioner:

nr 151, av herr *Branting*, angående en utvidgad och förstärkt svensk representation i utlandet;

nr 152, av herr *Lindström*, om en effektivisering av Sveriges officiella representation i Amerikas förenta stater;

nr 153, av herr *Linderot*, om uppskov med byggandet av två kryssare;

nr 154, av herr *Bärg, Johan*, m. fl., om anslag till anordnande av vattenreningsverk för Södermanlands regemente;

nr 155, av herr *Hage* och herr *Bärg, Johan*, om viss ändring av grunderna för bidrag till anordnande av erkända alkoholistanstalter;

nr 156, av herr *Velander* m. fl., angående avgiftsfri postbefordran för kristidsnämndernas kristidsförsändelser m. m.;

nr 157, av herrar *Holmbäck* och *Nordenson*, om förhöjd lönefyllnad åt professorn vid Uppsala universitet Johan Nordström;

nr 158, av herrar *Holmbäck* och *Holmström*, om inrättande av en biträdande lärarbefattning i musikhistoria med musikteori vid Uppsala universitet;

nr 159, av herr *Johanson, Karl August*, m. fl., om inrättande i läroverksstäderna av skolhem för medellösa begåvade barn från landsbygden och orter som sakna läroverk;

nr 160, av herr *Ström, Fredrik*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till understödjande av svensk folkminnesforskning;

nr 161, av herr *Hage* m. fl., om ytterligare skattelättnad för de hårdast skattetyngda kommunerna;

nr 162, av herr *Löfvander* m. fl., angående avskaffande av dyrortsgrupperingarna; samt

nr 163, av herr *Sandén*, om anslag till inspelning av en undervisnings- och upplysningsfilm i medborgarkunskap.

Föredrogos och hänvisades till bevillningsutskottet nedannämnda motioner:

nr 164, av herrar *Velander* och *Sylwan*, om rätt att använda statsobligationer såsom betalningsmedel vid erläggande av skatt till staten;

nr 165, av herr *von Heland* m. fl., om rätt för skattskyldig att vid taxering till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt åtnjuta avdrag för gåvor till flygvapnets hjälpfond;

nr 166, av herr *Holmbäck* m. fl., om lindring i skattskyldigheten för stiftelser och föreningar, som hava till ändamål att främja litterär verksamhet;

nr 167, av herr *Linderot*, om avskaffande av den allmänna omsättnings-skatten;

nr 168, av herr *Linderot*, angående extra förmögenhetsskatt m. m.;

nr 169, av herr *Linderot*, om skattefrihet för den del av sjöfolks inkomst, som utgöres av krigsriskersättning;

nr 170, av herr *Björck* m. fl., om höjd beskattning av rusdrycker samt om begränsning av utminuterung och utskänkning av dylika drycker; samt

nr 171, av herr *Mannerskantz* m. fl., angående beräkning av krigskonjunkturskatt för inkomst av jordbruk.

Föredrogos och hänvisades till bankoutskottet nedannämnda motioner:

nr 172, av herr *Sundberg* m. fl., om tillämpning av reglementet angående tjänstepension för befattningshavare i statens tjänst på indragen ordinarie personal vid domänverket; och

nr 173, av herr *Holmström*, om underhåll från Vadstena krigsmanshuskassa åt före soldaten vid Hälsinge regemente Anders Frid.

Föredrogos och hänvisades till behandling av lagutskott nedannämnda motioner:

nr 174, av herr *Lindblom* m. fl., angående viss ändring av lagen om adoption;

nr 175, av herr *Linderot*, om lika arvsrätt för utomäktenskapliga och inom äktenskap födda barn;

nr 176, av herr *Holmbäck*, angående rätt att företaga sjösänkning till förmån för gruva;

nr 177, av herr *Näslund*, angående viss ändring av lagen om tillsättning av prästerliga tjänster;

nr 178, av herr *Johanson, Karl August*, och herr *Gillström*, angående viss ändring av krigsfamiljebidragsförordningen;

nr 179, av herr *Anderson, Axel Ivar*, om revision i visst syfte av stadsplanelagstiftningen;

nr 180, av herr *Holmbäck*, angående viss ändring av stadsplanelagen;

nr 181, av herr *Linderot*, om åtgärder till skydd för svenska fartyg i trafik å farvatten, där minfara råder m. m.;

nr 182, av herrar *Undén* och *Holmbäck*, om ändrade bestämmelser angående utlännings tagande eller kvarhållande i fängsligt förvar;

nr 183, av herrar *Sylwan* och *Holmström*, angående viss ändring av lagen om sterilisering;

nr 184, av herr *Boman* m. fl., angående viss ändring av lagen om arbetarskydd, m. m.;

nr 185, av herr *Hage*, om åtgärder i syfte att bereda ökat skydd åt hyresökande familjer med barn; samt

nr 186, av herr *Björck* m. fl., om viss ändring av § 13 ordningsstadgan för rikets städer.

Föredrogos och hänvisades till jordbruksutskottet nedannämnda motioner:

nr 187, av herr *Mannerskantz*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till avsättning till fonden för premielån till egnahemslåntagare m. m.;

nr 188, av herr *Sundberg* m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts framställningar om vissa anslag till statens skogsförsöksanstalt;

nr 189, av herr *Sundberg* m. fl., om höjning av docentstipendierna vid lantbrukshögskolan och skogshögskolan; samt

nr 190, av herr *von Heland* m. fl., angående direktiven för prissättningen på jordbrukets produkter m. m.

Föredrogos och hänvisades till kammarens första tillfälliga utskott nedannämnda motioner:

nr 191, av herr *Ohlin*, angående en förbättrad lägre handelsundervisning m. m.;

nr 192, av herr *Holmbäck*, om åstadkommande av ökad möjlighet för tjänsteman att vinna befordran inom annat verk än det han tillhör; samt

nr 193, av herr *Linderot*, om viss ändring i kungörelsen angående utlännings vistelse i vissa delar av riket.

Föredrogos och hänvisades till kammarens andra tillfälliga utskott nedannämnda motioner:

nr 194, av herr *Holmbäck*, angående översyn av gällande regler om järnvägs ansvar för skada å gods;

nr 195, av herr *Nordenson* och herr *Anderson, Axel Ivar*, om utredning angående åtgärder för införande av deltidstjänst; samt

nr 196, av herr *Sandegård*, om åtgärder i syfte att nedbringa kostnaderna för den statliga och kommunala administrationen.

Föredrogos och bordlades Kungl. Maj:ts denna dag avlämnade propositioner nr 14—16.

Interpellation
ang. vissa
utlänningsars
kvarhållande i
fängsligt för-
var m. m.

Herr **Brandt** erhöll på begäran ordet och yttrade: Herr talman! Jag anhåller om kammarens tillstånd att få rikta en interpellation till herr statsrådet och chefen för justitiedepartementet.

Efter de bekanta polisrazziorna den 13 november 1942 i Smedsbo och Långmora interneringsläger fördes tjugosex utlännings till Stockholm för vidare polisförhör. Efter fyra veckor utsändes en officiell kommuniké, som meddelade att bindande bevisning för sådan verksamhet — spionage och sabotage — för vilken de anhållna misstänkts, inte kunnat förebringas och att förty åtal inte komme att anställas.

Interpellation ang. vissa utlänningars kvarhållande i fängsligt förvar m. m.
(Forts.)

Av de tjugosex internerna sitta tjugo fortfarande kvar i Kungsholmens rannsakningsfängelse, där de i alla hänseenden dela vanliga fångars lott. Man må kalla denna form av internering vad man vill, men i realiteten och för de utan åtal och dom frihetsberövade är det ett fängelse, ett straff och ett lidande. Hur upprörda skulle inte vi svenskar bli, om svenska medborgare behandlades på detta sätt! Nu är det fråga om utlänningar, som flytt för livet från sitt land och där rådande regim, men de synas likväl böra få behålla elementära mänskliga rättigheter.

Jag tillåter mig vördsamt ställa dessa två frågor till herr justitieministern:

När kunna ifrågavarande ostraffeliga utlänningar väntas bli befriade ur fängelset? och

Vill herr statsrådet medverka till en snabb ändring av bestämmelserna om utlänningars kvarhållande?

På gjord proposition medgav kammaren, att ifrågavarande spørsmål finge framställas.

Justerades protokollsutdrag för denna dag, varefter kammarens sammanträde avslutades kl. 11,39 f. m.

In fidem
G. H. Berggren